

УХВАЛЕНО

Рішення вченої ради ІПКіК НАН України
(протокол № 11 від 22 листопада 2017р.)

ЗАТВЕРЖУЮ

Директор інституту
академік НАН України

А.М. Гольцев

КОДЕКС

академічної доброчесності

Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України

Харків-2017р.

Національна академія наук України
Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України

КОДЕКС
академічної доброчесності
Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України

Харків -2017 р.

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА.....	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	8
3. ПРАВИЛА ТА НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ТА КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ.....	10
4. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	14
5. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	15
6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	15

ПРЕАМБУЛА

Кодекс академічної доброчесності Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України складено, ухвалено та введено в дію з метою формування академічних цінностей, збереження та примноження традицій, фундаментальних принципів, якими керуються академічні інститути для забезпечення розвитку науки та освіти, розвитку інноваційного середовища, високої культури здобувачами вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина», ступеня докторів наук, науковими та науково-педагогічними працівниками Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс академічної доброчесності (далі - Кодекс) Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України (ІПКіК НАН України) встановлює загальні засади, цінності, принципи та норм академічної доброчесності, правила поведінки здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина», наукових та науково-педагогічних працівників ІПКіК НАН України, якими вони повинні керуватися під час проведення наукової та науково-педагогічної діяльності, виконання покладених на них завдань та обов'язків, а також визначає політику і процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності в ІПКіК НАН України та види відповідальності за порушення академічної і доброчесності.

1.2. Кодекс розроблено відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Етичного кодексу ученого України», Статуту Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, «Вимог до робочих журналів виконавців наукової тематики ІПКіК НАН України».

1.3. Метою Кодексу ІПКіК НАН України є:

- формування академічних цінностей та високої академічної культури учасників наукового та освітянського процесу в ІПКіК НАН України;
- формування громадської позиції учасників наукового та освітянського процесу;
- забезпечення якості наукової та освітянської діяльності в ІПКіК НАН України;
- формування високого рівня наукових, професійних, загальних компетентностей здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина» в ІПКіК НАН України;
- утвердження в учасників освітнього процесу моральних та духовних цінностей, соціальної відповідальності;

- збереження, розвиток і популяризація наукових цінностей та традицій ІПКіК НАН України;

- виховання у здобувачів ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина» в ІПКіК НАН України, відповідальності, здатності до свідомого спрямування своєї діяльності;

- підвищення позитивного іміджу та ділової репутації ІПКіК НАН України у вітчизняному та зарубіжному освітньому - науковому просторі.

1.4. Норми Кодексу поширюються і є обов'язковими для усіх учасників академічної спільноти (здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина», наукових, науково-педагогічних працівників) як на території ІПКіК НАН України, так і поза нього.

1.5. Основні терміни Кодексу та їх визначення:

Автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.

Академічний плагіат – навмисне чи усвідомлене оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань.

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності до результатів навчання та/або наукових творчих досягнень.

Академічна культура – система норм, правил, зразків поведінки, цінностей академічної спільноти, які регулюють діяльність її членів та визначають принципи взаємовідносин між ними та із зовнішнім середовищем.

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження наукової, науково-педагогічної, інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом.

Несанкціонована співпраця - надання допомоги для здійснення акту академічної нечесності – навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної нечесності;

- придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук, есе, статей, монографій тощо).

Обман – надання завідома неправдивої інформації навчальної чи наукової діяльності.

Самоплагіат – оприлюднення (частково чи повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

Твір – загальний термін для позначення результату творчої діяльності людини у науковій, літературній і художній сферах, який представлений на паперових носіях та в електронному вигляді, у тому числі в мережі Інтернет.

Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що стосуються навчальної чи наукової діяльності.

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються навчальної чи наукової діяльності.

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Шахрайство:

- фальсифікація або фабрикація інформації, наукових результатів та наступне використання їх в академічній роботі;
- підробка підписів в офіційних документах (актах, звітах, угодах тощо);
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (мікронавушники, телефони, планшети тощо);

- посилання на джерела, які не використовувались в роботі;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- використання статистичних даних, ілюстрованого матеріалу без посилання на автора чи джерело;
- перефразування частин тексту або переклад з іноземної мови без посилань на автора чи джерело;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності.

Якість освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

Якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що дозволяє здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Формами проявів академічної недоброчесності є:

2.1.1. академічний плагіат;

2.1.2. обман, підробка – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої, наукової, творчої діяльності чи організації освітнього процесу;

2.1.3. приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам;

2.1.4. фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

2.1.5. фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

2.1.6. самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

2.1.7. хабарництво;

2.1.8. необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження

оцінки результатів навчання здобувачів ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медичина» (виставлення балів за конспект, відвідування навчальних занять, віднімання балів, тощо).

2.1.9. списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

2.1.10. надання недостовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2.2. Система запобігання та виявлення академічного плагіату в ІПКіК НАН України:

2.2.1. посилений контроль наукових керівників здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медичина», членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;

2.2.2. перевірка (вибіркова чи суцільна) друкованих робіт (тез, статей, тощо) на предмет академічного плагіату;

2.2.3. включення до навчальних планів здобувачів вищої освіти з підготовки ступеня докторів філософії дисципліни «Курс академічної доброчесності»;

2.2.4. висока вимогливість і принциповість наукових керівників і наукових консультантів щодо неприпустимості академічного плагіату у дисертаційних дослідженнях здобувачів ступеня вищої освіти докторів філософії і докторів наук;

2.2.5. експертна оцінка та технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, підготовлених до захисту, статтях, монографіях тощо;

2.2.6. посилення вимогливості до процесу рецензування статей, що надходять до редколегій наукових видань, щодо яких ІПКіК НАН України є засновником, у частині експертної (із залученням членів редколегій, зовнішніх

експертів, запровадження процедур «сліпого», «подвійного» рецензування) та технічної перевірки поданих матеріалів на предмет академічного плагіату;

2.2.7. посилена особиста відповідальність головного та відповідального редакторів редакційної колегії щодо недопущення академічного плагіату в наукових виданнях ІПКіК НАН України.

3. ПРАВИЛА ТА НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ТА КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ

3.1. Наукові, науково-педагогічні працівники ІПКіК НАН України зобов'язані:

3.1.1. сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення і доручення керівництва, не допускати зловживання та неефективного використання державної і комунальної власності;

3.1.2. постійно підвищувати професійну кваліфікацію, застосовуючи у своїй діяльності інноваційні освітні методи та технології;

3.1.3. сумлінно ставитися до процесу здобуття освіти, форм контролю, об'єктивно та неупереджено оцінювати знання та вміння осіб, що навчаються;

3.1.4. дотримуватися загальновизнаних етичних норм поведінки, бути ввічливим у стосунках зі здобувачами вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина», керівниками, колегами і підлеглими;

3.1.5. із толерантністю та повагою ставитися до колег та осіб, що навчаються, незалежно від їх етнічної, релігійної, культурної або соціальної приналежності;

3.1.6. сприяти творчій активності здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина», заохочувати і підтримувати будь-яку діяльність, пов'язану з системою студентського самоврядування, покращенням культурного життя та іміджу ІПКіК НАН України, враховувати пропозиції здобувачів щодо форм та методів навчання;

3.1.7. не розголошувати і не використовувати в інший спосіб конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом, або інформації особистого характеру, що стала відома у зв'язку з виконанням службових та професійних повноважень;

3.1.8. нести моральну відповідальність за наслідки своїх досліджень, що можуть впливати на природне середовище і розвиток людства;

3.1.9. сприяти практичній реалізації результатів своєї роботи задля покращення життя суспільства, збереження культурно-історичної спадщини, раціонального використання природних ресурсів тощо;

3.1.10 чинити опір псевдонауці, виступати проти проявів академічної недоброчесності;

3.1.11 захищати свободу наукового пошуку, протидіяти втручанню влади та чиновників у наукові дослідження, упередженому впливу на характер отримуваних у дослідженнях даних та результатів;

3.1.12. спиратися на міжнародні та національні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності та авторського права;

3.1.13. дбайливо ставитися до бібліотечних, документальних та інших матеріальних фондів і ресурсів ІПКіК НАН України;

3.1.14. самостійно оцінювати правомірність наданих керівництвом рішень чи доручень та можливу шкоду, що була завдана у процесі виконання таких рішень чи доручень; утримуватися від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать законам, незважаючи на приватні інтереси;

3.1.15. негайно повідомляти керівництву у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які учасник академічної спільноти вважає незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;

3.1.16. уникати приватного інтересу та конфлікту інтересів;

3.1.17. не допускати порушення освітнього процесу та його недостатнє науково-методичне забезпечення;

3.1.18. дотримуватися вимог контракту та виконання індивідуального робочого плану;

3.1.19. не допускати некоректне, зневажливе ставлення до здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина», колег та співробітників;

3.1.20. не вдаватися до форм академічного шахрайства, академічного плагіату та інших форм прояву академічної недоброчесності, викладених у Розділі 2;

3.1.21. не зловживати владою, впливом або службовим становищем;

3.1.22. не провокувати підкупом;

3.1.23 не допускати факти службового підроблення та службової недбалості;

3.1.24. не приймати пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди чи подарунків службовою особою;

3.1.25. не брати та не пропонувати хабарі та (або) здійснювати будь-які інші корупційні дії;

3.1.26 свідомо не порушувати норми чинного законодавства України та нормативні й розпорядчі документи ІПКіК НАН України (Статут, правила внутрішнього трудового розпорядку, кодекси, положення, накази та розпорядження);

3.1.27. не проявляти у будь-якій формі небажану вербальну, невербальну чи фізичну поведінку сексуального характеру, мета або наслідок якої – порушення гідності особи, зокрема шляхом створення загрозливого, ворожого, принизливого або образливого середовища, тощо;

3.1.28. не виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина», що навчаються, представників викладацького складу або адміністрації;

3.2. Здобувачі вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина», інші особи, що навчаються зобов'язані:

3.2.1. поважати честь і гідність інших осіб;

3.2.2. відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальними програмами та планами, календарними планами;

3.2.3. бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

3.2.4. ефективно використовувати час навчальних занять для досягнення освітніх цілей;

3.2.5. активно займатись самостійною роботою, використовуючи методичні посібники, рекомендації викладачів, додатково опрацьовуючи нову літературу, використовуючи всі можливості для отримання необхідних знань;

3.2.6. використовувати у навчальній, науковій або науково-педагогічній діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них;

3.2.7. подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;

3.2.8. у разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звертатись до інших за допомогою, не порушуючи принципів академічної доброчесності;

3.2.9. інформувати керівництво ІПКіК НАН України, викладачів та осіб, що навчаються, про порушення норм і правил академічної доброчесності;

3.2.10. не виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до осіб, що навчаються, представників викладацького складу або адміністрації;

3.2.11. не запізнюватись на навчальні заняття та пропускати їх без поважних причин;

3.2.12. під час контрольних заходів не використовувати джерела інформації (усні (підказки), письмові (роботи інших осіб), друковані (книги, методичні посібники), електронні (телефони, планшети), заборонені викладачем.

3.2.13. не просити, надавати та одержувати допомогу від третіх осіб (у

тому числі і в якості підставних) при проходженні поточного, модульного, семестрового і підсумкового контролю, атестацій; не використовувати родинні або службові зв'язки для отримання позитивної або вищої оцінки;

3.2.14. не надавати для оцінювання письмову роботу, підготовлену за участю інших осіб;

3.2.15. не вносити до списку авторів публікацій осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів;

3.2.16. не фальсифікувати, не фабрикувати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням у роботі (курсівій, дипломній, дисертаційній тощо);

3.2.17. не отримувати, не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;

3.2.18. не брати участь у будь-якій діяльності, пов'язаній з порушенням правил і норм академічної доброчесності.

3.3. Факти порушення науковими, науково-педагогічними працівниками та особами, що навчаються в аспірантурі, норм Кодексу виносяться на розгляд Комісії з академічної доброчесності, повноваження якої встановлюються Розділом 5 цього Кодексу.

4. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності є водночас як особистим обов'язком кожного так і спільною справою колективу загалом.

4.2. Порядок проведення перевірки текстових документів (кандидатських, докторських дисертацій та дисертацій на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії) на наявність плагіату регламентується в ІПКіК НАН України Положенням «Про академічну доброчинність в Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України» .

4.3. За порушення принципів академічної доброчесності здобувачі вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина» притягуються до відповідальності: повторного проходження

оцінювання (іспиту, пропущених занять, модульного контролю тощо); позбавлення стипендії; відрахування з аспірантури.

4.4. За порушення принципів академічної доброчесності (плагіат, спонукання до порушень академічної доброчесності) здобувачами ступеня кандидата наук, доктора наук зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина») наукові і науково-педагогічні працівники притягуються до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства.

5. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. З метою моніторингу дотримання членами колективу моральних та правових норм цього Кодексу в ІПКіК НАН України наказом директора інституту за поданням заступника директора з наукової роботи створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).

5.2. Комісія у роботі керується Конституцією України, Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, Вимогами до робочих журналів виконавців наукової тематики ІПКіК НАН України, цим Кодексом, Положенням «Про академічну доброчесність в Інституті проблем кріобіології і кріомедицини» здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина» та співробітників Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, внутрішніми нормативними документами ІПКіК НАН України.

5.3. Склад Комісії регламентується Положенням «Про академічну доброчесність в Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України» здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина» та співробітників Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Кодекс ухвалюється Вченою радою ІПКіК НАН України.

6.2. Кодекс набирає чинності з моменту схвалення вченою радою ІПКіК

НАН України та введення у дію наказом директора ІПКіК НАН України.

6.3. Всі наукові працівники та здобувачі вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина» повинні знати і дотримуватися принципів і норм Кодексу. Незнання цих норм не може слугувати виправданням щодо його порушення.

6.4. Невиконання норм Кодексу є предметом розгляду Комісії з питань академічної доброчесності.

6.5. Зміни і доповнення до Кодексу виносяться на розгляд Вченої ради ІПКіК НАН України за поданням заступника директора інституту з наукової роботи.

6.6. Врегулювання питань стосовно академічної доброчесності здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії зі спеціальностей «091-біологія» і «222-медицина», докторів наук, кандидатів наук на наявність плагіату також відбувається на основі Положення «Про академічну доброчесність в Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України», Положення „Порядок перевірки наукових текстів на наявність неправомірних запозичень”

Заступник директора з наукової роботи,

д.б.н.,проф.

О.А. Нардід.